

Suvestinė redakcija nuo 2007-01-12 iki 2012-08-31

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. [40-1514](#), i. k. 102301MISAK00000160

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO

**Į S A K Y M A S
DĖL VALSTYBINIO APLINKOS MONITORINGO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO**

2002 m. balandžio 8 d. Nr. 160
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymo (Žin., 1997, Nr. [112-2824](#)) 6 straipsnio 1 dalimi bei 9 straipsniu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu „Dėl įgaliojimų suteikimo Aplinkos ministerijai“ (Žin., 2002, Nr. [26-921](#)):

1. T v i r t i n u Valstybinio aplinkos monitoringo nuostatus (pridedama).
2. Aplinkos ministerijos informacijos kompiuterinėje sistemoje v a d o v a u t i s reikšminiais žodžiais: „monitoringas“, „valdymo sistema“.

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2002 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. 160
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2006 m. gruodžio 29 d. įsakymo
Nr. D1-624 redakcija)

VALSTYBINIO APLINKOS MONITORINGO NUOSTATAI**I. BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Valstybinio aplinkos monitoringo nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja valstybinės aplinkos monitoringo programos turinį, jos rengimo, derinimo, vykdymo, valstybinio aplinkos monitoringo kontrolės užtikrinimo, monitoringo duomenų bei informacijos saugojimo ir teikimo tvarką.

2. Nuostatai privalomi visiems valstybinį aplinkos monitoringą vykdančioms bei kontrolę užtikrinantiems juridiniams ir fiziniams asmenims.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatyme (Žin., 1997, Nr. [112-2824](#); 2006, Nr. 57-2025) vartojamas sąvokas.

II. VALSTYBINĖ APLINKOS MONITORINGO PROGRAMA

4. Valstybinis aplinkos monitoringas vykdomas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamą Valstybinę aplinkos monitoringo programą (toliau – Programa).

5. Programos objektai – Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymo 5 straipsnyje nurodyti aplinkos monitoringo objektai.

6. Programa turi:

6.1. būti skirta gamtinės aplinkos kokybei vertinti, kad pagal atliktų stebėjimų ir gautų tyrimų rezultatus būtų galima formuoti bendrą aplinkos procesų valdymo strategiją bei aplinkosaugos politiką, rengti atitinkamas rekomendacijas, informuoti specialistus bei visuomenę apie esamą ir prognozuojamą gamtinės aplinkos būklę;

6.2. aprėpti visų gamtinės aplinkos sferų stebėjimus, kad aplinkos ar atskirų stebimų aplinkos elementų būklę būtų galima kompleksiskai vertinti visos Lietuvos mastu;

6.3. apibrėžti valstybinio aplinkos monitoringo apimtį;

6.4. būti orientuota į Nacionalinėje darnaus vystymosi strategijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. rugsėjo 11 d. nutarimu Nr. 1160 (Žin., 2003, Nr. [89-4029](#)), numatytus tikslus ir uždavinius aplinkos kokybės srityje;

6.5. padėti įgyvendinti tarptautinius Lietuvos įsipareigojimus, susijusius su aplinkos būklės stebėjimu, analize ir prognoze;

6.6. būti pagrįsta lėšų efektyvaus panaudojimo principu.

7. Programoje nurodomi:

7.1. Programos tikslai ir uždaviniai;

7.2. esamos būklės analizė;

7.3. Programos uždavinių įgyvendinimo priemonės, nurodant stebimus parametrus ar parametrų grupes, stebėjimo vietų skaičių, stebėjimų dažnumą, atsakingus vykdytojus;

7.4. Programos įgyvendinimo vertinimo kriterijai;

7.5. Programos priemonių finansavimo sistema ir lėšų paskirstymas;

7.6. Programos vykdymo eiga.

**III. VALSTYBINĖS APLINKOS MONITORINGO PROGRAMOS RENGIMAS,
DERINIMAS, VYKDYMAS IR KONTROLĖ**

8. Programa rengiama 3–6 metams. Jos projektą rengia aplinkos ministro įsakymu sudaroma darbo grupė, į kurią įeina Aplinkos ministerijos, jai pavaldžių institucijų bei kitų valstybės institucijų, vykdančių valstybinį aplinkos monitoringą, atstovai, taip pat įvairių sričių ekspertai.

9. Programa derinama ir tvirtinama Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 (Žin., 1994, Nr. [63-1238](#); 2003, Nr. [27-1089](#)), nustatyta tvarka.

10. Valstybinį aplinkos monitoringą pagal kompetenciją vykdo Aplinkos ministerija ar jos įgaliotos institucijos, Žemės ūkio ministerija ar jos įgaliotos institucijos, Lietuvos Respublikos valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, kitos valstybės institucijos.

11. Atsižvelgdamos į Programos nuostatas, valstybinį aplinkos monitoringą vykdančios institucijos pagal kompetenciją rengia metinius Programos įgyvendinimo priemonių planus. Parengtus metinius Programos įgyvendinimo priemonių planus pagal kompetenciją tvirtina Aplinkos ministerija, Žemės ūkio ministerija ir Lietuvos Respublikos valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba.

12. Metiniuose Programos įgyvendinimo priemonių planuose turi būti nustatytos atitinkamais metais numatomos įgyvendinti priemonės, nurodant stebėjimų vietas (įvardijant konkrečių vietų pavadinimus, nurodant stebėjimo vietų koordinatas arba kitą analogišką informaciją), stebimus parametrus, matavimo vienetus bei parametrų stebėjimo dažnumą, atsakingus vykdytojus.

13. Valstybinio aplinkos monitoringo tikslais vykdomų stebėjimų vietų parinkimo principai bei matuojami ar stebimi parametrai turi būti nustatomi atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos ar Europos Sąjungos teisės aktuose nustatytus reikalavimus, jei tokių nėra – tarptautinių susitarimų reikalavimus.

14. Valstybinio aplinkos monitoringo tikslais vykdomas mėginių ėmimas, tyrimų atlikimas, duomenų analizė turi būti atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktuose įtvirtintais metodais ar procedūromis. Jei atitinkamų metodų ar procedūrų Lietuvos Respublikos teisės aktai nereglamentuoja, turi būti taikomi Lietuvos, Europos ar tarptautiniuose standartuose įtvirtinti metodai bei procedūros.

15. Stebėjimų vietos, jų skaičius ir išdėstymas, stebėjimų dažnumas bei stebimi parametrai turi būti nustatyti taip, kad leistų surinkti objektyvią, statistiškai patikimą informaciją apie stebimų gamtinės aplinkos elementų būklę ar joje vykstančius procesus bei leistų efektyviai ją vertinti ir prognozuoti jos pokyčius tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu mastu.

16. Valstybinio aplinkos monitoringo vykdymą pagal kompetenciją kontroliuoja Aplinkos ministerija, Žemės ūkio ministerija, Lietuvos Respublikos valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, kitos valstybinį aplinkos monitoringą vykdančios institucijos.

IV. VALSTYBINIO APLINKOS MONITORINGO DUOMENŲ BEI INFORMACIJOS KAUPIMAS, SAUGOJIMAS IR TEIKIMAS

17. Valstybinio aplinkos monitoringo duomenys bei informacija pagal kompetenciją yra kaupiami ir saugomi valstybinį aplinkos monitoringą vykdančių institucijų tvarkomose informacinėse sistemose ar duomenų bazėse teisės aktų nustatyta tvarka.

18. Valstybinio aplinkos monitoringo duomenys ir informacija yra nuolatinio saugojimo.

19. Valstybinį aplinkos monitoringą vykdančios institucijos pagal kompetenciją su valstybiniu aplinkos monitoringu susijusią informaciją (metinių Programos įgyvendinimo priemonių planus, informaciją apie šių planų įgyvendinimą, atliktų stebėjimų, tyrimų rezultatų analizę) turi skelbti savo interneto svetainėse.

20. Valstybinio aplinkos monitoringo duomenys ir informacija juridiniams ir fiziniams asmenims teikiami teisės aktų nustatyta tvarka.

21. Valstybinio aplinkos monitoringo duomenys ir informacija kitoms valstybėms ir tarptautinėms organizacijoms teikiama teisės aktų ir tarptautinių susitarimų nustatyta tvarka.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Valstybinio aplinkos monitoringo tikslams gali būti naudojami savivaldybių aplinkos monitoringo, vykdomo laikantis Bendrųjų savivaldybių aplinkos monitoringo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 16 d. įsakymu Nr. D1-436 (Žin., 2004, Nr. [130-4680](#)), bei šių Nuostatų 13 ir 14 punktuose nustatytų reikalavimų, duomenys.

23. Už Nuostatų reikalavimų pažeidimus asmenys traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-624](#), 2006-12-29, Žin., 2007, Nr. 4-179 (2007-01-11), i. k. 106301MISAK00D1-624

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-624](#), 2006-12-29, Žin., 2007, Nr. 4-179 (2007-01-11), i. k. 106301MISAK00D1-624

Dėl aplinkos ministro 2002 m. balandžio 8 d. įsakymo Nr. 160 "Dėl Valstybinio aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo ir aplinkos ministro 2002 m. kovo 12 d. įsakymo Nr. 106 "Dėl Aplinkos monitoringo duomenų fondo nuostatų patvirtinimo" pripažinimo netekusiu galios